

COLPERFO

Betreft: internetconsultatie wetsvoorstel *Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden*

20 april 2017

L.S.,

Inleiding

Stichting Colperfo ("Stichting") is opgericht in augustus 2014 en heeft ten doel het doen uitkeringen en verstrekkingen, anders dan ter zake van ziekte, invaliditeit, bevalling, adoptie en overlijden, aan werknemers van door het bestuur geaccepteerde rechtspersonen.

Commentaar wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden

De Stichting heeft kennis genomen van Richtlijn (EU) 2015/849 ("Richtlijn"), voornoemd wetsvoorstel en de bijbehorende memorie van toelichting en heeft het volgende commentaar.

1. Definitie

De Stichting constateert dat de Richtlijn een definitie bevat van het begrip "uiteindelijk begunstigde" terwijl het wetsvoorstel een definitie bevat van het begrip "uiteindelijk belanghebbende". De Stichting is van mening dat de Implementatiewet dezelfde terminologie dient te hanteren als de Richtlijn, welke terminologie naar haar mening ook beter aansluit bij het Engelstalige begrip "ultimate beneficial owner".

2. Aard en omvang van het begrip "uiteindelijk begunstigde" c.q. "uiteindelijk belanghebbende"

De Richtlijn definieert in artikel 3, lid 6, begrip "uiteindelijk begunstigde" in ruime, niet-limitatieve vorm. Een dergelijke niet-limitatieve opsomming acht de Stichting ongewenst omdat dit naar haar mening kan leiden tot rechtsonzekerheid en verschillende interpretatie door de overheid en rechters van individuele EU-lidstaten.

De Stichting geeft de minister ter overweging om bij de Implementatiewet het begrip "uiteindelijk begunstigde" (zie punt 1 hierboven) uitdrukkelijk een limitatief karakter te geven c.q. niet uit te breiden met andere (categorieën) entiteiten dan die reeds zijn genoemd in de Richtlijn.

Naar de Stichting is de formulering van artikel 3, lid 6, onderdeel c), bijzonder ongelukkig omdat de Europese wetgever hier blijkt geeft van onvoldoende begrip en kennis van de veelzijdigheid van de stichting als rechtspersoon, in ieder geval voor wat betreft de rol die naar Nederlands recht opgerichte stichtingen in de Nederlandse maatschappij en economie vervullen. Immers, in Nederland worden stichtingen opgericht als administratiekantoor bij certificering van aandelen in kapitaalvennootschappen, ANBI c.q. soortgelijke instelling zonder ANBI-status, toezichthouder op obligaties uitgevende instellingen, exploitatie-stichting, instelling voor keurmerken en certificering, eigenaar van kunstcollecties etc.

Door stichtingen in bovengenoemd onderdeel c) - kort gezegd - op één hoop te gooien met de in onderdeel b) genoemde figuur van de *trust* is daarom volstrekt disproportioneel en onwenselijk. Analogische toepassing van de posities zoals genoemd in voornoemd onderdeel b) voor enkele van deze posities (te weten oprichter en *trustees*) is niet eens noodzakelijk omdat op grond van artikel 2:285, lid 3, Burgerlijk Wetboek sowieso aan oprichters en bestuurders geen uitkeringen mogen worden gedaan.

Strikte interpretatie en toepassing van artikel 3, lid 6, onderdeel b) iv), bij bijvoorbeeld een Nederlandse stichting die door de Belastingdienst als ANBI is aangewezen zou bovendien resulteren in de absurde situatie dat alle personen die een geldelijke of andere materiële bijdrage van deze stichting zouden ontvangen als uiteindelijk begunstigde zouden worden beschouwd en zouden moeten worden geregistreerd¹. De Stichting merkt verder op dat de Belastingdienst als gevolg van de afgelopen jaren aangescherpte wet- en regelgeving reeds over aanzienlijke informatie beschikt over c.q. controlebevoegdheden heeft met betrekking tot ANBI's en instellingen die niet langer de ANBI-status hebben² waarmee het doel van de Richtlijn en Implementatiewet al in hoge mate kan worden gerealiseerd.

Naar de mening van de Stichting zouden onder de in artikel 3, lid 6, onderdeel c), genoemde "juridische entiteiten als stichtingen en bij juridische constructies die vergelijkbaar zijn met trusts" uitsluitend dienen te worden verstaan die binnen

¹ In tegenstelling tot Tweede Kamerlid Schouten is de Stichting dus van mening dat een algemeen nut beogende instelling wel degelijk UBO's kent in het systeem van de Richtlijn en het huidige wetsvoorstel.

² Zie in dit verband:
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regeelingen/goede_doelen/algemeen_nut_beogende_instellingen/anbi_status_verliezen/anbi_status_verliezen

Nederlands grondgebied³ opgerichte rechtspersonen en andere juridische entiteiten welke kunnen worden beschouwd als afgezonderd particulier vermogen, als bedoeld in artikel 2:14a Wet inkomstenbelasting 2001. De Stichting verzoekt de minister daarom een onderdeel f. aan artikel 15a, lid 4, Handelsregisterwet toe te voegen, luidende:

"f. een rechtspersoon opgericht binnen het grondgebied⁴ van Nederland, tenzij deze rechtspersoon een afgezonderd particulier vermogen, als bedoeld in artikel 2:14a Wet inkomstenbelasting 2001, is."

3. Waarborgen voor privacy en persoonlijke levenssfeer van UBO's

In par. 7.4 van de Memorie van Toelichting staat dat toegang tot UBO-informatie in het handelsregister voorzien wordt van "adequate en effectieve waarborgen ter bescherming van de privacy en persoonlijke levenssfeer van de te registreren UBO's". Uit par. 4.1.6.2 van de Memorie van Toelichting valt op te maken dat die waarborgen feitelijk gelegen zijn in het beperken van toegang tot bepaalde categorieën gebruikers. Echter, de Stichting is met name bezorgd over het risico dat het UBO-register zou kunnen worden gehackt, met als gevolg dat persoonlijke gegevens van UBO's in verkeerde handen terecht zouden kunnen komen. De Stichting dringt er dan hierbij ook op aan dat het UBO-register:

1. ontworpen, gebouwd en getest wordt met dit hackingrisico in het achterhoofd;
2. pas operationeel wordt indien en nadat uitdrukkelijk is komen vast te staan dat het hackingrisico afdoende is afgedekt; en
3. in ieder geval niet het burgerservicenummer van de UBO's bevat omdat - indien er toch sprake zou zijn van een beveiligingslek / hack - het risico op identiteitsfraude bijzonder hoog zou zijn⁵.

4. Brexit en niet-EU grondgebied als gat in de wet

Artikel 30, lid 1, van de Richtlijn verplicht lidstaten zorg te dragen voor registratie van binnen hun grondgebied opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten. Dit betekent dat een persoon relatief eenvoudig én legaal onder registratie in het UBO-register zou kunnen uitkomen door gebruik te maken van een rechtspersoon of andere juridische entiteit, opgericht binnen het grondgebied c.q. naar het recht van een staat die geen lid is van de Europese Unie. Na uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie zouden personen een Engelse *Ltd.* kunnen oprichten en deze als buitenlandse vennootschap met Formulier 6 in het

³ Overigens vraagt de Stichting zich af waarom de Richtlijn in overwegingen 12 en 14 alsmede artikel 30 lid 1 spreekt over rechtspersonen en andere juridische entiteiten die zijn opgericht op c.q. binnen het grondgebied en niet naar het recht van een lidstaat.

⁴ Dan wel "een rechtspersoon opgericht naar Nederlands recht"; zie voetnoot 3.

⁵ In plaats van het burgerservicenummer zou gedacht kunnen worden aan registratie van het A-nummer van UBO's (indien hij/zij ingezetene is van een Nederlandse gemeente).

handelsregister van de Kamer van Koophandel kunnen inschrijven zonder verplichting om de betreffende gegevens in het UBO-register te registreren.

5. Potentieel hoger risico als bedoeld in artikel 18, lid 3, van de Richtlijn

Onderdeel 3 d) van Bijlage III bij de Richtlijn vermeldt als potentieel risicoverhogende factor "landen (...) op het grondgebied waarvan als terroristisch aangemerkte organisaties actief zijn. Gezien de aanslagen en aanverwante gebeurtenissen in diverse lidstaten van de Europese Unie lijkt deze factor zo ongeveer op al deze lidstaten van toepassing te zijn. De Stichting vraagt zich daarom af wat het nut van dit onderdeel is.

Slotopmerkingen

De Stichting zou graag op de hoogte gehouden worden van de uitkomst van deze consultatie. De Stichting geeft toestemming haar reactie openbaar te maken.

Voor vragen en/of nadere informatie kunt u zich te wenden tot:

Stichting COLPERFO
Burgemeester Haspelslaan 172
1181 NE Amstelveen

Hoogachtend,

Stichting COLPERFO

Mr. M.C. Olie LL.M.
Voorzitter